

Sygn. akt V U 210/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odsetki z tytułu nieterminowo wypłaconej renty

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 25 stycznia 2016 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 25 stycznia 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy M. D. prawo do odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od 22 marca 2014 roku do dnia zapłaty,**

II. **w pozostałym zakresie odwołanie oddala.**

SSO Regina Stępień

Sygn. akt VU 210/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 25 stycznia 2016 r. odmówił M. D. wypłaty odsetek od dnia 23 marca 2014 r. do 2 listopada 2015 r. oraz od 8 grudnia 2015 r. do 9 grudnia 2015 r. z tytułu opóźnienia w wypłacie renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanej na podstawie wyroku Sądu z dnia 25 sierpnia 2015 r.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że decyzją z dnia 30 listopada 2015 r. podjął wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia wskazanego w wyroku, tj. od 11 grudnia 2013 r. oraz naliczył należne wyrównanie za okres od 11 grudnia 2013 r. do 30 listopada 2015 r. i odsetki ustawowe za opóźnienie w wypłacie świadczenia za okres od 3 listopada 2015 r. do 7 grudnia 2015 r., tj. do dnia przekazania środków na adres domowy wnioskodawcy za pośrednictwem osób prawnych prowadzących działalność w zakresie doręczania świadczeń. Powołując się na art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych („ustawa systemowa”), organ rentowy wskazał, że opóźnienie w przyznaniu i wypłacie świadczenia było następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca M. D., żądając jej zmiany poprzez przyznanie prawa do odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie renty za okres od 23 marca 2014r. do 2 listopada 2015 r., przysługującej od grudnia 2013 r. do października 2015 r., a także odsetek od dnia 8 do 9 grudnia 2015r., wskazując, iż organ rentowy rozdysponował i wypłacił świadczenie dopiero 10 grudnia 2015 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o ich oddalenie. Podtrzymał argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. W ocenie O/ZUS w L. w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z błędem organu rentowego, podkreślając, że biegli w postępowaniu sądowym, zakończonym wydaniem wyroku przyznającego wnioskodawcy rentę orzekali na podstawie nowych okoliczności i badań.

Sąd ustalił:

Decyzją z dnia 27 lutego 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., po rozpoznaniu wniosku M. D. z dnia 11 grudnia 2013 r. odmówił mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 20 lutego 2014 r. ustalono, iż wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. W orzeczeniu tym rozpoznano u wnioskodawcy: (...). W uzasadnieniu opinii komisja lekarska wskazała, że (...) u wnioskodawcy jest dobrze regulowane farmakologicznie, a zmiany zwyrodnieniowe nie dają objawów korzeniowych i ubytkowych neurologicznych. Podczas badania przez komisję lekarską, jak i wcześniej przez lekarza orzecznika ZUS, nie powołano lekarza konsultanta z zakresu kardiologii.

Złożone przez ubezpieczonego odwołanie rozpoznał Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie o sygn. akt VU 2041/14. W postępowaniu dowodowym Sąd I instancji dopuścił z urzędu dowód z opinii biegłych neurologa, internisty, ortopedy oraz angiologa, kardiologa i z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 25 sierpnia 2015r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 11 grudnia 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 01 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku. Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie o treść opinii biegłego z zakresu kardiologii i medycyny pracy, którzy w sposób precyzyjny i szczegółowy dokonali oceny stanu zdrowia ubezpieczonego. W szczególności biegły kardiolog w opinii z dnia 11 maja 2015r., w oparciu o treść dokumentacji medycznej wnioskodawcy, wskazał, że od początku 2014 r. utrzymywały się u badanego objawy (...), które występowały przy wysiłku fizycznym i emocjach; miały one znaczne nasilenie i stanowiły istotne ograniczenie w wykonywaniu pracy zawodowej. Biegły wyraził przekonanie, że gdyby objawy te były uwzględnione i zweryfikowane, to ze względu na zaawansowane stadium choroby (...) wykazane u badanego w grudniu 2014 r., już w okresie wydawania orzeczenia przez komisję lekarską ZUS stanowiłyby podstawę do stwierdzenia inwalidztwa.

Wyrok powyższy nie został zaskarżony przez żadną ze stron procesu. Odpis prawomocnego orzeczenia doręczono organowi rentowemu dnia 28 września 2015 r. W tym samym dniu Sąd zwrócił do ZUS także akta rentowe wnioskodawcy.

W dniu 30 listopada 2015 r. wydano decyzję wykonawczą w stosunku do wyroku z dnia 25 sierpnia 2015 r. Organ rentowy przyznał wnioskodawcy rentę z tytułu częściowej i całkowitej niezdolności do pracy – zgodnie z treścią wyroku, podjął wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia wskazanego w wyroku, tj. od 11 grudnia 2013 r. oraz naliczył należne wyrównanie za okres od 11 grudnia 2013 r. do 30 listopada 2015 r. i odsetki ustawowe za opóźnienie w wypłacie świadczenia za okres od 3 listopada 2015 r. do 7 grudnia 2015 r.

Wobec telefonicznego ustalenia z wnioskodawcą, że wskazywany przez niego numer rachunku bankowego jest nieaktualny, organ rentowy przekazał dnia 7 grudnia 2015 r. środki należne na mocy w.w. decyzji na adres domowy wnioskodawcy za pośrednictwem osób prawnych prowadzących działalność w zakresie doręczania świadczeń.

Dnia 30 grudnia 2015 r. wnioskodawca wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o wypłacenie mu odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie renty.

W jego rozpoznaniu organ rentowy wydał dnia 25 stycznia 2016 r. decyzję odmowną, zaskarżoną w niniejszej sprawie.

Dowód: - akta organu rentowego : decyzja – k. 42; orzeczenie LO – k. 36; sprzeciw – k. 37-39; orzeczenie KL- k. 41.; odpis wyroku z dn. 25.08.2015r. – k. 73; wniosek wypłatę odsetek – k. 115 ; decyzja z dn. 25.01.2016r. – k. 116; wydruk z konta wypłatowego – k. 118;

- dokumentacja orzecznicza – lekarska ZUS wnioskodawcy – opinie lekarskie, opinie biegłych sądowych .

Sąd zważył :

Odwołanie wnioskodawcy zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Terminy obowiązujące dla organu rentowego do wydania decyzji w przedmiocie przyznania prawa do świadczenia oraz jego wypłaty normuje przepis art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. z dnia 7 maja 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 748). Zgodnie z przywołanym przepisem organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 (ust. 1). Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1 (ust. 2). Jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów (ust. 3).

Jak wynika z ustaleń Sądu, istnieją podstawy do uznania odpowiedzialności organu rentowego za następstwa w postaci opóźnienia w ustaleniu i wypłacie wnioskodawcy świadczenia rentowego.

W ocenie Sądu organ rentowy już na etapie postępowania orzeczniczego, tj. badania przeprowadzonego w wyniku złożonego przez ubezpieczonego sprzeciwu przez Komisję lekarską ZUS miał możliwość podjęcia decyzji o uznaniu go za niezdolnego do pracy i w konsekwencji przyznania mu prawa do renty z tego tytułu.

Komisja lekarska miała wiedzę o zgłaszanych przez wnioskodawcę dolegliwościach, będących objawami (...). Zgodnie z oceną biegłego kardiologa, zawartą w uzasadnieniu opinii z dnia 11 maja 2015r., wydanej na potrzeby postępowania sądowego w przedmiocie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, istniała możliwość uwzględnienia i zweryfikowania tych objawów przez komisję lekarską ZUS w dniu sporządzenia przez nią orzeczenia, czyli 20 lutego 2014 r. Z uzasadnienia opinii biegłego kardiologa wynika, iż z uwagi na znaczny stan zaawansowania choroby (...), ujawniony niewiele później, bo w grudniu 2014r., wywnioskował on, że prawidłowa ocena objawów wnioskodawcy przez komisję lekarską, powodowałaby wydanie pozytywnego orzeczenia co do istnienia częściowej niezdolności do pracy.

Odmowa przyznania wnioskodawcy prawa do renty opierała się więc w istocie na dokonanej przez organ rentowy błędnej ocenie jego zdolności do pracy, dokonanej z uwzględnieniem tej samej dokumentacji medycznej, którą dysponowali biegli. Komisja przede wszystkim zaniechała konsultacji kardiologicznej, mimo takiej możliwości i potrzeby. W tej sytuacji, zdaniem Sądu, nie można zgodzić się ze stanowiskiem organu rentowego, że przyznanie wnioskodawcy prawa do świadczenia było możliwe dopiero na etapie postępowania sądowego, po uwzględnieniu

nowych okoliczności. Te nowe okoliczności, w postaci pogorszenia stanu zdrowia wnioskodawcy skutkującego koniecznością operacji kardiologicznej, powodowały zresztą w opinii biegłych stan całkowitej niezdolności do pracy na czas rekonwalescencji po leczeniu kardiochirurgicznym.

Z powyższych względów, w ocenie Sądu, ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji o przyznaniu wnioskodawcy prawa do renty nie było wydanie wyroku przez Okręgowy w Legnicy, czy data zwrotu akt rentowych do Zakładu. Już bowiem w dacie wydania orzeczenia przez komisję lekarską ZUS, tj. 20 lutego 2014 r. – przy uwzględnieniu dodatkowych, szczegółowych okoliczności leczenia, podanych przez wnioskodawcę w sprzeczności od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS - istniała możliwość uznania wnioskodawcy za częściowo niezdolnego do pracy, co skutkowałoby wydaniem decyzji pozytywnej.

Podsumowując: dzień wydania orzeczenia przez komisję lekarską ZUS, tj. 20 luty 2014r. był ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji, gdyż już w tej dacie, po dokonaniu odpowiednich konsultacji kardiologicznych, winno być wydane orzeczenie o istnieniu u wnioskodawcy częściowej niezdolności do pracy.

W związku z tym, iż organ rentowy w 30 – dniowym terminie od powyższej daty nie wydał decyzji o przyznaniu ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, toteż ponosi on odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu prawa do tego świadczenia dla wnioskodawcy, a tym samym na mocy art. 85 ustawy systemowej zobowiązany jest do wypłaty odsetek ustawowych. Tym samym odsetki należą się za czas opóźnienia od 22 marca 2014r. (30 dni licząc od 20 lutego 2014 r.).

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak w punkcie I sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie żądanie wnioskodawcy, tj. co do żądania odsetek za okres od 8 do 9 grudnia 2015r. było nieuzasadnione. Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, rozdysponowanie przez ZUS środkami na jego rzecz z tytułu wyrównania renty i przyznanej kwoty tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia nastąpiło dnia 7 grudnia 2015 r. Zgodnie zaś z treścią § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 12, poz. 104), jeżeli świadczenie jest wypłacane osobie uprawnionej za pośrednictwem poczty lub na rachunek bankowy, za dzień wypłaty świadczeń uważa się dzień przekazania należności na pocztę lub do banku. Wobec tego, określenie terminu końcowego odsetek nie jest uzależnione od daty faktycznego odebrania przez wnioskodawcę środków przekazanych przez ZUS.

W konsekwencji powyższego, Sąd w punkcie II wyroku, oddalił odwołanie w pozostałym zakresie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.